

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Prima. Textus: Mulier in civitate peccatrix. Lucae 7. Thema: Mulier lasciva, maximum est urbis, & orbis malum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

IN FESTO S. MARIÆ
MAGDALENÆ.

CONCIO PRIMA.

Mulier in Civitate peccatrix. Luc. e cap. 7.

Textus.

Mulier lasciva, maximum est Orbis, ac
Urbis malum. Thema.

Abulosa antiquitas tradit ipsum fortissimum Mar- Exordium.
tem, Veneris amplexus, reti & quidem ferreo à
Vulcano fabricatum, luxisse. En, & Mavors in Ve-
neris domo invenit, quibus caperetur, ferreos la-
queos, nodosa retia, difficillima vincula: unde lasci-
væ foeminae cor, reti comparat S. Gregorius Thaumaturgus:
Cor ipsius quasi sagena pratererentes concludit. Academicus
subscribit Lemma: *Prædantur errantes. Ut auceps rudibus avi-
bus juxta sata, aut fluvios obtendit retia, illeque brevi volu-
ptate illecta ingemunt inextricabilibus vinculis irretita, sic ca-
ptiosas rivalis, aut hostis tendiculas patitur, qui meretricis do-
mum ingreditur, sæpe ipsa adversariorum causam agit, insidias
sæpe disponit, & mortem voluptatis mercedem infert.* Sic ele-
ganter perorat doctissimus Naxera Comment. in Judices cap. 16.
§. 38. Huc faciunt verba Ecclesi. cap. 7. *Inveni amariorem morte* Textu Sacre
Scriptura.
*mulierem, quæ laqueus venatorum est, & sagena cor ejus, vin-
cula sunt manus illius.* Et Prov. 2. habet: *Inclinata est enim
ad mortem domus ejus, & ad inferos semita ipsius, qui ingredi-
untur ad eas, non revertentur.* Unde Proverbiorum 22. hor-
tatur Salomon: *Ne intenderis fallacia mulieris, favus enim di-
stillans labia meretricis, & nitidius oleo guttur ejus: novissima
(N) 2 autem*

autem illius amara, ut absinthium, & lingua ejus acuta, quasi gladius biceps, pedes ejus descendunt in mortem, & ad inferos gressus ejus penetrant. Audiamus S. Chrysofostomum Serm. de decollat. S. Joannis, malitiam lascivæ foeminae describentem: O malum summum, & acutissimum Diaboli telum mulier, o malum omni malo pejus mulier, hæc est naufragium super terram, fons nequitia, animarum exitium, sceptrum inferni, juvenum perditio, Diaboli consolatio, caninus succensus, vestita vipera, exornata mors, officina Damonum, immanis bellua, quotidiana calamitas, dolor insatiabilis, triumphus tenebrarum. Dictum est Simonidis Philosophi: Hæc est inconstantia theatrum, fragilitatis speculum, vanitatis symbolum, mater astutia, magistra malitia, ministra fraudum, inventrix deceptionum, amica simulationum, flumen, in quo mordens aspis nidulatur, cinis, in quo ignis celatur, herba, sub qua serpens occultatur. Dolosæ Sirenes lascivas feminas Petrus Damianus vocat: quippe que generosam mentem, à capto virtutum tramite, avertunt, & improvidam in perennis exitu Charibdim precipitant. Opusc. 18. disc. 1. c. 7. Verba Damiani sic sonant: Vos Sirena, atque Charibides, qua dum suavem deceptionis editis cantum, inevitabile struitis, salo vorante naufragium. Phanteras dixeris lascivum mulierum genus: docet Joannes Saresburiensis lib. curial. Nug. resburiensis. Propinant dulcia, & lethale virus admiscunt; Academicus subscribit Symbolum: Alliciunt, ut opprimant. Experto credit, coram Deo non mentior, cedros Libani, Duces gregum, sub hac peste concidisse reperi, scribit S. Augustinus apud Lohnerum in Bibli. Verbo Mulier. Post confessionem, victoriarumque calcata certamina, post magnalia, & signa mirabilia, noscuntur in his omnibus naufragasse, cum volunt in navi fragili navigare. S. Cyprianus. Quantos leones domuit una infirmitas delicata. De carbonibus scintilla disfliunt, de ferro rubigo nutritur, de vestimentis tinea, de muliere peccati aculeus, sibilus conscientia, fomes pestilentia.

Pares.

S. Chrysofostomus.

Petrus Damianus.

Joannes Saresburiensis.

S. Augustinus.

S. Cyprianus.

silentia; docet S. Cyprianus de signis Cleric. Ante ignem consistens, etsi ferreus sis, aliquando dissolveris, proximus peri. S. Isidorus. *culo diu tutus non erit, inquit S. Isidorus lib. 2. solit. Servit ut ignis, rapit ut Leo, tumet ut coluber, insidiatur ut latro, cæno volutatur ut aper, sat nunquam dicit ut infernus, de fœmina lasciva asserit S. Laurentius Justinianus de intern. conflictu cap. 3. Invocatâ S. Spiritûs gratiâ desuper Conceptus dictabo.*

CONCEPTUS I.

Apologus est Diabolum septem procreâsse filias; nempe superbiam, usuram, hypocrisin, simoniam, rapinam, gulam, luxuriam; his filiabus singulis, singulos dedit sponfos: genuit Diabolus superbiam, & dedit eam Mulieribus, genuit usuram, & dedit illam Mercatoribus, genuit hypocrisin, & dedit illam Religiosis, genuit simoniam, & dedit illam Sacerdotibus, genuit rapinam, & dedit eam Militibus, genuit gulam, & dedit eam Divitibus: genuit Luxuriam, & hanc nulli determinatè, & in specie elocavit, sed constituit meretricem, omni statui communem. Vult ingeniosus Apologus insinuare: Diabolum per cætera vitia tantum unum genus hominum decipere; per superbiam mulieres, per usuram mercatores &c. per fœminam lascivam, per mulierem peccatricem verò, decipit Diabolus, omnem statum, omnem hominem in peccata, & scelera ducit, & pertrahit: subscribere videtur hunc Apologum S. Bernardinus tom. 4. serm. 21. de luxur. *Non est aliquod vitium, per quod mundus tantum subjiciatur Diabolo: hoc peccatum latificat infernum, & quasi totum mundum trahit ad supplicium.* Conformiter loquitur S. Isidorus lib. 2. sentent. cap. 39. *Magis per luxuriam humanum genus subditur Diabolo, quam per cætera vitia, cum enim ille variis delectamentis conetur homines pervertere, magis tamen machandè desiderium suggerit, quia utrumque sexum in hoc vitio amplius agrotare intendit.* Verissimè S. Thomas à Villan. Conc. 2. de S. Ildephonso: *Avaros, superbos, invidos, iracundos, plures devotos invenies, & licet peccatores, tamen pii, & qui in Deum &*

(N) 3

Sanctos

Sanctos ejus, piam & devotam habeant affectionem, libidinosum utique absorptus est in libidinem, neque Deum, neque Sanctos reveretur, & diligit, nulla in eo devotionis scintilla, nullum spiritualis amoris vestigium. Optimè S. Augustinus: Experto crede, coram Deo non mentior: Cedros Libani sub hâc peste concidisse. Mulier lasciva compendium est omnis malitiæ; ultrò hoc fatetur mulier Samaritana.

CONCEPTUS II.

Narrat Joannes cap. 4. Salvatorem nostrum fessum, & languidum, sedisse ac quievisse ad quendam fontem penes Urbem Samaritæ: *Erat ibi fons Jacob, JESUS autem fatigatus ex itinere, sedebat sic super fontem; contigit ergò tunc mulierem quandam pro haurienda aqua ex urbe advenisse ad fontem, cum hâc Christus spirituales discursus in longum protraxit: Omnis qui biberit ex aqua, quam ego dabo ei, fiet in eo fons aquæ viventis in vitam aternam, &c. Ad hunc & plures discursus: Reliquit hydriam suam mulier, & abiit in civitatem, & dicit illis hominibus, venite & videte hominem, qui dixit mihi omnia, quæcunque feci. Notare iibeat verba hujus mulieris: Qui dixit mihi omnia, quæcunque feci: Si citatum caput benè ruminetur, Christus hanc mulierem solùm de incontinentia, de lascivo, & meretricario opere arguit: Benè dixisti non habeo virum, quinque enim viros habuisti, & nunc quem habes, non est tamen vir. Si solùm de lascivia, & incontinentia mulierem arguit, quomodo omnium scelerum se ream fatetur: dixit mihi omnia, quæcunque feci. Non mentitur fœmina, verè confitetur, se omnis mali ream, quia meretrix erat, lasciva & proflituta. Audiat S. Laurentius Justinianus de inter. conflictu c. 3. Carnalis illecebra propagatur in carne, coalescit in tempore, enutritur in vitis, neglecta roboratur, & dum dominatur, interimit, nunquam rationis legibus cedit, nunquam superata quiescit, semper floret, semper viget, serpit continuo ut cancer, sævit ut ignis, rapit ut leo,*

leo, tumet ut coluber, insidiatur ut latro, caeno volutatur ut aper, sat nunquam dicit ut infernus. S. Apostolus ad Galatas c. 5. concludit: *Manifesta sunt autem opera carnis, quae sunt fornicatio, immunditia, impudicitia, luxuria, idolorum servitus, veneficia, inimicitia, contentiones, emulationes, ira, rixa, dissensiones, secta, invidia, homicidia, ebrietates, comessationes, & his similia.* Lasciva ergo mulier est omnium scelerum rea, Dæmonis vicaria.

CONCEPTUS III.

Recens quidam Author narrat ex historia novarum Indiarum haberi, quoddam esse Regnum in Armenia, in quo Regno lasciva mulier, & Diabolus uno eodemque verbo significantur: Mulier significat: *Ita*: & diabolus etiam *Ita* vocatur, quæ causa est, quod mulierem lascivam, & diabolum, eadem nomenclatura significant? An fors lascivis, ac prostitutis fœminis, non simplicem, sed diabolicam inesse nequitiam, & dæmoniacis fraudibus, dolis, deceptionibus abundare judicant? undè fœminam lascivam eodem, quo Dæmonem ipsum, verbo notarunt? sic judicant omninò hi americi populi, in fide vera eo magis desuper confirmandi, cum Eccles. dicat cap. 25. *Commorari leoni, & Draconi placebit, quam habitare cum muliere nequam.* Desuper Auctor imperfecti operis: *Ne putes in Ironia hoc eum dixisse, ex ipsis verbis discite manifestius.* Audiatur S. Chrysostronus hom. 15. in Matthæum: *Ego existimo nullam esse in hoc mundo bestiam comparabilem mulieri mala, mulier enim impudens nemini parcat, non Levitam honorat, non Sacerdotem reveretur, sed omnibus insidiatrix facta, omnes pariter crudeliter occidit.* Pariformiter S. Ephrem. cap. I. de mala muliere: *Nihil Leone terribilius, aut inter reptilia Dracone crudelius visum, sed nihil tamen ad malam mulierem.* Mulierem, inquam, impudicam, lascivam, ac prostitutam. Proverbiorum cap. 7. Sapientissimus signanter exprimit.

CON-

CONCEPTUS IV.

Mulier in ornatu meretricio preparata ad decipiendum animas, garrula & vaga, quietis impatiens, nec valens in domo consistere pedibus suis, nunc foris, nunc in plateis: nunc juxta angulos insidians: multos enim vulneratos dejecit, & fortissimos quoque interfecti sunt ab eâ, via inferi, domus ejus, penetrantes in interiora mortis. Et iterum cap. 23, inquit Salomon: *Fovea profunda meretrix, & puteus profundus aliena.* Duo hic consideranda veniunt, primò lascivam sceminam Salomon dicit *viam ad inferos*: secundò, inferno comparat: *foveam profundam* nominando: cur rectè lascivam sceminam *Viam* dicit? & non potius iter? secundò, cur inferno ipso comparat? Paulus Jurista, apud Ambrosium Calep. verbo Via: inter Viam, & iter hanc facit distinctionem; Via est lata platea, etiam pro curribus & rhedis patula; Iter contra, est via valdè stricta & angusta, viatori pedestri solùm commoda: Ex hac doctrina patet nunc, cur Salomon sceminam lascivam, non iter, sed viam inferni dicat, ad indicandum: quòd mulier lasciva, Venus prostituta, ut S. Bonaventura in diata salutis loquitur: latissima sit platea, speciosissima, longè latè que patens via ad interitum, & ad ruinam corporis & animæ; per alia vitia, quasi tardè, pedetentim, & in paucitate ad infernum homines vadunt; per sceminas lascivas autem, fragilis mortalis, festinanter, in posta, in copia, curribus & rhedis ad damnationem currit, & properat. Ita ut quidam Theologus audeat dicere: si centum adjudicentur inferno, et his centum, 99. propter lascivas mulieres ad inferos descendunt. Ideò & Salomon lascivam Venerem inferno comparat, *fovea profunda meretrix*, cur inferno? Causam indicat Academicus, qui inferno adscripsit Lemma: *Ingressus, non egressus.* Qui infernum semel ingreditur, egredietur nunquam, redux venisse non legitur; *Ex inferno nulla est redemptio.* Sic ad inextricabilem animæ ruinam inducit meretrix, Audiatur S. Augustinus Serm. 107. de tempore: *Pro inferis ponitur domus meretricis, quia nemo*

nem repellit, omnes intrantes ad se trahit, quia ignem inferni habet domus meretricis. Concludit Conceptum hunc Salomon Prov. cap. 2. *Inclinata est enim ad mortem domus eius, & ad inferos semita ipsius, omnes, qui ingrediuntur ad eam, non revertentur.* Et Oseas cap. 5. *Non dabunt cogitationes suas, ut revertantur ad Deum suum, quia Spiritus fornicationum in medio eorum.*

CONCEPTUS V.

Audire libeat lascivam foeminam loquentem Prov. cap. 7. *Intexus funibus lectulum meum, stravi tapetibus pictis ex Aegypto, aspersi cubile meum myrrha & aloe, & cinnamomo, veni, inebriemur uberibus, & fruamur cupidis amplexibus, donec illucescat dies.* Doctissimus Cardin. Hugo in hunc locum advertit in textu citato, unam solum speciem aromaticam dulcem, nempe cinnamomum, duas vero amaras, myrrham & aloë, à lascivâ foeminâ apponi: ad indicandum: si mulier lasciva carnis voluptate, unam dulcedinem apponit, continuo & duas amaritudines adfert, duplicem, inquam, amaritudinem, immensarum ærumnarum, quæ hujus voluptatis ergo, in hac vitâ tolerantur, & amaritudinem poenarum, quæ à divinâ Justitiâ illi in inferno reservantur. Audite loquentem Hugonem: *Tres species aromaticas nominat, duas amaras, & unam dulcem, in quo notatur, quod in carnali opere plus est amaritudinis, quam delectationis, una amaritudo pertinet ad præsens seculum, alia ad futurum.*

CONCEPTUS VI.

De muliere lascivâ inquit Isaias cap. 14. *In occursum adventus tui suscitabo tibi gigantes.* Qui sunt illi gigantes? Respondet Naxera Comment. in Judices cap. 16. §. 38. *Hi gigantes sunt maxima corporis & animæ pericula, sunt fortissima, justitiæ, æquita-*

Pars II.

(O)

æquita-

æquitatisque colore minantia vincula, gigantes hi sunt calidissimi auri tui, pecuniæ, & substantiæ tuæ prædones. Testem allego filium prodigum, quantos non prædones & fures expertus est? divitem substantiam omnem perdidit, ad incitas redactus subulcum egit, & cum porcis furfures comedit: *Et postquam omnia consumasset, facta est fames valida in regione illa, & ipse cepit egere, & abiit, & adhesit uni civium regionis illius, & misit illum in villam suam, ut pasceret porcos; & cupiebat implere ventrem suum de siliquis, quas porci manducabant, & nemo illi dabat.* Luca cap. 15. Quis gigas fortis hunc divitem robustum, adeo despoliavit? ad incitas redegit? fama, forma, valetudine privavit? suscitavit hæc, & plura alia, lasciva mulier: *Devoravit substantiam suam cum meretricibus.* Cum his Sironibus ludere, illudi est.

CONCEPTUS VII.

De Filiis Israel narrat liber Exodus cap. 32. postquam miraculosè traducti sunt per undas rubri maris, in deserto Arabiæ sivi mannâ recreantur: *Sedit populus manducare & bibere, & surrexerunt ludere.* Sunt, qui asserunt, hunc lusum obscœnum fuisse cum prostitutis fœminis, ut verbum ludere idem sonet, quod meretricari. Nicolaus de Lyra textum citatum ex Græco, loco *ludere*, legit *illudere*: *Surrexerunt illudere.* Discamus exhinc: lusum cum lascivo sexu, cum fœminis prostitutis, illusionem, infamiam, pudorem, dolum, ac deceptionem, ad quem sequi: testis est fortissimus Sampson; Dalila, lasciva tœmna, ah quàm nequiter sæpius amatori suo Sampsoni illudit! Illudit problema Philisteis indicans Judicum 14. Illudit, Sampsoni crines, in quibus ejus fortitudo latebat, abscindens, sicque viribus una spolians, amatorem suum hostibus tradidit interficiendum. cap. 16. Ergo cum fœminâ lascivâ ludere, est illudi, cum his nefandis lupis lætari, est tristari. Iterum probatur ex superius citato capite 32. Exodi.

CONCEPTUS VIII.

Moyſes & Joſue descendentes de monte cum caſtris appropinquäſſent, de ſtrepitu ac tumultu, qui in caſtris audiebatur, judicant; inquit Moyſes: *Vocem cantantium ego audio*; Joſue aliter judicat: *Ululatus pugna auditur in caſtris*. Sonum caſtrenſem, quem Moyſes cantum dicit, Joſue ululatum eſſe aſſerit: cur hoc? Cantus iſte ac luſus, ut ſuperiori Conceptu inſinuavimus, obſcenus erat, cum ſceminis laſcivis fiebat, talem meretricarium & laſcivum cantum, Joſue ululatum vocat: cum his enim lupis latari, adfert triftari, docente Salomone: *Extrema gaudii luſus occupat*. Concludit Naxera citatus: *Dulcis meretricis concentus, martiales producit audientibus ululatus*.

Hortor ergo unumquemque cum Sapientiffimo Prov. c. 6. *Epilogus.*
Conſerva Fili præcepta Patris tui, & ne dimittas legem Matris
tue, ut custodiant te à muliere malâ, & à blandâ linguâ extra-
nea, non concupiſcat pulchritudinem ejus cor tuum, ne capiaris
nutibus illius. Et Prov. 7. v. 25. *Longè fac ab eâ viam tuam,*
& ne appropinques foribus domus ejus.

Amen.

